

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Maximiliani Sandaei E Societate Iesv Doctoris
Theologi Architectura Christiana**

Sandaeus, Maximilianus

Coloniæ Agrippinæ, 1653

Art. I. Architectus Christianus Quis-nam sit? Quis item Amator Cultorque
Sapientiæ? Quis Virtutum studiosus?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46065](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46065)

ARCHITECTUS CHRISTIANUS. 41

ni ad liberandum nos, iam noli tardare. O *Clavis David!*
Veni & educ vincitum de domo carceris, sedentem in
tenebris & umbra mortis. O *Oriens splendor lucis æter-*
næ! O *Sol Justitiæ!* veni & illumina sedentes in tenebris,
& umbra mortis. O *Rex Gentium:* veni & salva homi-
nem, quem de limo formasti. O EMMANUEL!
veni ad salvandum nos :
Domine DEUS Noster.

SERMO VI.

ANALOGIA MULTIPLEX

Inter Officia Architecti, & Amatoris Sapientiæ,
Virtutumque Studiosi.

Sapientia edificavit sibi Domum. Proverb. ix. 1.

*Volens Turrim edificare, prius sedens computat sumptus,
qui necessari sunt. Lucae xiv. 28.*

ARTICULUS I.

ARCHITECTUS CHRISTIANUS

*Quis nam sit? Quis item Amator, Cultorq; Sapientiæ
Quis virtutum Studiosus?*

APIENTIÆ Amator cultorque est, nostrâ
descriptione, *Qui litterarum, doctrinae-ue stu-*
dium, virtutum exercitationi copulat. vel, Homo
virtutum solidarum, & doctrinarum ornamentis
excultus. Nimirum, qui Pierati aut Religio-
ni, seu virtutum Christianarum fundamento doctrina-
rum augustissimam Domum *Ædificando* imponit. Quid

C s

hoc

hoc est aliud, quàm Amatores cultoremque Sapien-
 tiæ esse *Architectum Christianum*: Porro, tam eum, qui ve-
 ris solidisq̃ue virtutibus exornat Animam, quàm, qui
 litterarum exercita mentis eandem excolit, *Ædificare*,
 & illum quidem, ex virtutibus, tanquam lapide, ligno,
 calce, hunc verò ex variis scientiis *Ædificium* moliri &
 extruere demonstrabitur, quando de materia Archite-
 ctonicæ Christianæ subiecta agetur, ex instituto. Nunc
 fat sit dixisse, Sapienitiæ veræ Amatores hoc conari,
 ut fundamentum ponat firmum ac immobile, *Fidem*:
 supra quod extollat bonorum operum *parietes*, ex toti-
 dem *virtutibus*, ceu quadris lapidibus coagmentatos,
 quos Caritatis cæmento jungat: est enim Caritas vin-
 culum perfectionis, calx ædificii spiritualis: rectum tan-
 dem superponat *Spei*, quod cælo non minetur, ut nu-
 gantur profani de suis palatiis, sed Superis benè volen-
 tibus cælo inferatur. Atque hoc est primum Sapien-
 tiæ *Ædificium*. Alterum verò, Pietatem omnem, id est,
 cunctarum virtutum congeriem, tanquam saxum im-
 mobile, vice fundamenti, in imo habet, ex quo parie-
 tes ad surgunt ex omni Artium ingenuarum ac scientia-
 rum genere. *Grammatica*, *Philosophia*, *Medicina*, *Jurispru-*
dentia, quæque hisce principalibus adnectuntur, tum
 aliis quoque Scientiarum subsidiariis facultatibus; qui-
 bus tectum imminet supra id omne, vnde ningit, pluit,
 fulgurat, elevatum, THEOLOGIA scientiarum Impera-
 trix, & re ac nomine SAPIENTIA.

HÆC est nominatissima in Sacris nostris *Domus*:
 duplex illa quidem, si inhabitandi spectetur commo-
 ditas, at ita intra unius Palatii limites constructa, ut vi-
 deri una possit, & merito censeatur: ac proinde de utra-
 que, tanquam de uno, ad usus omnes accommodato
Ædificio, loquitur inter Architectos regios eximius
 Salomon: Prover. ix. 1. *Sapientia edificavit sibi domum*:

excidit columnas septem. Dicamus nos per concrementum, Vir sapiens, seu Sapientiæ Amator & Cultor Domum extruit, ac peristylis septem columnarum cinxit, ornavitque; Quod utrum ad virtutum septem capitalium, aut totidem scientiarum vel Artium liberalium propylæum referendum sit, suo loco videro, cum ea de re instituetur dissertatio: hic sat habeam adnotasse Sapiensem *Ædificare*, id est, esse Architectum, ex officii proprii cum Architecti munere convenientiâ.

ARTICULVS II.

FUGA TEMERITATIS.

Ut Sapiens Architecti, ita virtutum studiosi est, haud temerè opus arduum aggredi.

PRIMUM quod in Sapientiæ virtutumque cultore optatur, est, ut à temeritate eligendi sit alienus, nihil nisi maturâ deliberatione, & præparatione debitâ præmissâ inceptet, nihil temerè leviterque aggrediatur, cautè ac providè, quæ opus, quod sibi proponit, remorari possent aut impedire, præmeditetur, & expendat singula. Quod cum Christus Dominus commendatum vellent, monuit auditores suos, ut imitentur Architectos, & sint revera tales. Sed duplex est eorum genus, unum fatuum, alterum sapiens. Iners & fatuus Architectus, volens eligere fabricam, formata confuse in cerebro ideâ, ac si tam facilè res fieret, quàm fingitur; postquam vidit lapidum aliquem cumulum, opus inchoare non dubitat: conducit operas, præscribit agendi modum, neque amplius de necessariis ad erigendam non exiguam molem cogitat, omnia ex unâ lapidum congerie educi posse sibi persuadere videtur: hinc jacto fundamento, & in spithamæ altitudinem erecto pariete, deficiente materiâ ac pecunia desistere cogitur. Sapiens

ens